

Tarih : 22.08.2016

No : 30

Konu : 6736 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" ile **matrah ve vergi artırım**ı yapılması hakkında.

6736 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" 19.08.2016 tarih ve 29806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

1. Gelir ve Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde Matrah Artırımı

Kanun'un 5. Maddesine göre; mükellefler gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık Gelir/Kurumlar beyannamelerinde(ihtirazi kayıtla verilenler dahil) vergiye esas matrahlarını **31 Ekim 2016 tarihine (bu tarih dahil)**

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Artırım Oranı	% 35	% 30	% 25	% 20	% 15

oranlarından az olmamak üzere artırırlar.

Kurumlar vergisi mükellefleri;

matrah artırımında bulunmak istedikleri yıl ile ilgili vermiş oldukları Gelir Vergisi Beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmamış ya da hiç beyanname verilmemiş olması halinde vergiye esas alınacak matrah ile **yukarıda belirlenen oranlara göre artırdıkları matrahlar**

aşağıda belirtilen tutarlardan az olmamak üzere artırım yapılacaktır. **(Yukarıdaki oranlara göre hesaplanan matrahlar aşağıda belirtilen tutarlardan az olamaz.)**

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Artırım Oranı	28.000-TL	29.650-TL	31.490-TL	33.470-TL	37.940-TL

Gelir vergisi mükellefleri;

matrah artırımında bulunmak istedikleri yıl ile ilgili vermiş oldukları Gelir Vergisi Beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmamış ya da hiç beyanname verilmemiş olması halinde vergiye esas alınacak matrah ile **yukarıda belirlenen oranlara göre artırdıkları matrahlar**

aşağıda belirtilen tutarlardan az olmamak üzere artırım yapılacaktır. **(Yukarıdaki oranlara göre hesaplanan matrahlar aşağıda belirtilen tutarlardan az olamaz.)**

- İşletme hesabına göre Defter tutan mükellefler için;

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Asgari Matrah Artışı	9.500-TL	9.890-TL	10.490-TL	11.160-TL	12.650-TL

- Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile Serbest Meslek Erbabı için

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Asgari Matrah Artışı	14.000-TL	14.820-TL	15.740-TL	16.740-TL	18.970-TL

- Basit usule tabi mükellefler için;

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Asgari Matrah Artışı	1.400-TL	1.482-TL	1.574-TL	1.674-TL	1.897-TL

- Geliri sadece Gayri Menkul Sermaye İratlarından oluşan mükellefler için;

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Asgari Matrah Artışı	2.800-TL	2.964-TL	3.148-TL	3.348-TL	3.794-TL

- Geliri bunların dışında kalan mükellefler için;

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Asgari Matrah Artışı	9.500-TL	9.890-TL	10.490-TL	11.160-TL	12.650-TL

Artırılan matrahlar **% 20 oranında** vergilendirilir ve üzerinden ayrıca bir vergi alınmaz.

Ancak gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri artırımda buldukları yıla/yıllara ilişkin beyannameleri

- Kanuni süresinde vermiş
- Tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş
- Bu Kanun'un (6736 sayılı) 2. Maddesi (Kesinleşmiş Alacaklar) ile 3. Maddesi (Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar) hükümlerinden yararlanmamış

olmaları şartıyla **% 15 oranında** vergilendirilir.

İndirim, istisna ve mahsuplar nedeniyle bu beyannamelerde ödenmesi gereken verginin bulunmaması halinde de % 15 oran uygulanır.

Gelir Vergisi Kanunu Geçici 61. Maddesine göre Matrah Artırımı

Kurumlar vergisi mükelleflerinin 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 61. Maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazanç ve iratlarının bulunması halinde, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerini Kanunun 5. Maddesinin a bendinde belirtilen şekilde artırılması şarttır.

- Yatırım indirimi istisnasına tabi kazançları bulunan ve bu kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmiş olan kurumlar vergisi mükellefleri;

Kurumlar vergisi mükelleflerinin verdikleri kurumlar vergisi beyannamesinde, yatırım indirimi istisnası uygulaması nedeniyle kurum kazancından indirilen ve 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş olan kazançlarının bulunması halinde, bu mükellefler anılan kazançlar üzerinden tevkif edilen vergilerini;

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Artırım Oranı	% 35	% 30	% 25	% 20	% 15

oranlarından az olmamak üzere artırarak ödemeleri halinde matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre, vergi tevkifatına tabi kazançların daha önce beyan edilmiş olması kaydıyla bu kazanç ve iratların matrahı artırılmamakta, vergileri artırılmaktadır.

- Verdikleri yıllık kurumlar vergisi beyannamelerinde kurum kazancından indirim konusu yapılan yatırım indirimi istisnası bulunan ve buna ilişkin kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olan mükellefler

Verdikleri kurumlar vergisi beyannamelerinde, yatırım indirimi istisnasına tabi kazancı bulunduğu halde, 193 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi bu kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olan kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için, bu kazanç ve iratlara ilişkin tevkifat matrahlarını;

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015
Asgari Matrah Artışı	14.000-TL	14.820-TL	15.740-TL	16.740-TL	18.970-TL

az olmamak üzere artırarak beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar üzerinden %15 oranında vergi ödemeleri gerekmektedir.

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'si, 2016 ve izleyen yıllar karlarından mahsup edilmeyecektir.
- İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları artırılan matrahlardan indirilemeyecektir.
- Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.
- Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu kanunun yayımlandığı (19.08.2016) tarihten önce yapıлып kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır
- Artırım sonucu ödenecek tutarlar gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacaktır. Diğer bir ifadeyle kanunen kabul edilmeyen gider olarak muhasebeleştirileceklerdir.

2. Muhtasar Beyannamelerde Matrah Artırımı

Mükellefler, kanunun 5. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen şartlar dahilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisini artırdıkları takdirde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

İhtirazi kayıtlarla verilen beyannameler de düzenleme kapsamındadır.

31.10.2016 tarihine kadar matrah artırım başvurusunun yapılması gerekecektir.

Artırım sonucu ödenecek tutarlar gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacaktır. Diğer bir ifadeyle kanunen kabul edilmeyen gider olarak muhasebeleştirileceklerdir.

VERGİ TÜRÜ	ARTIRIM ORANI				
	2011	2012	2013	2014	2015
GVK Md.94/1 kapsamında ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden hesaplanacak vergi	% 6	% 5	% 4	% 3	% 2
GVK Md.94/2 kapsamında serbest meslek ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden hesaplanacak vergi	% 6	% 5	% 4	% 3	% 2
GVK Md.94/3, KVK Md. 15/1-a ve Md. 30/1- a kapsamında yıllara yaygın inşaat işleri istihkaklarında gayrisafi tutarlarının yıllık toplamı üzerinden hesaplanacak vergi	% 1	% 1	% 1	% 1	% 1
GVK Md.94/5 ve KVK md.15/1-b kapsamında kira ödemelerinin gayrisafi tutarlarının yıllık toplamı üzerinden hesaplanacak vergi	% 6	% 5	% 4	% 3	% 2
GVK Md.94/11 kapsamında çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden	İlgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanacak vergi				
GVK Md.94/13 kapsamında esnaf muafliğından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerin (uygulamada gider pusulası ile yapılan diğer çeşitli ödemeler de diyebiliriz) gayrisafi tutarlarının yıllık toplamı üzerinden	İlgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanacak vergi				

İlgili vergilendirme dönemlerinde

- Hiç beyanname verilmemiş olması,
- Beyanname verilmiş olsa da artırım yapılmak istenen vergi türü için hiç beyanda bulunulmaması,
- Sadece bir dönem için beyanname verilmiş olması halinde yıllık gayrisafi tutarın nasıl bulunacağı konusun da detaylı düzenlemeler yapılmıştır.

3. Katma Değer Vergisi Beyannamelerinde Matrah Artırımı

Mükellefler, bu kanunda belirtilen şartlar dahilinde katma değer vergisini artırdıkları takdirde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Uygulamadan yararlanmak isteyen katma değer vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden, aşağıda yer verilen oranlara göre hesaplanacak tutardan az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak **31.10.2016 tarihine** kadar beyan edeceklerdir.

Yıllar	Yıllar Hesaplanan KDV'nin Yıllık Toplamına Uygulanacak Artış Oranı
2011	% 3,5
2012	% 3
2013	% 2,5
2014	% 2
2015	% 1,5

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17. maddesine göre **tecil-terkin uygulamasından** faydalanan mükellefler için artırımı esas tutarın belirlenmesinde, **tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülecektir.**

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu fıkra da belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulacaktır.

Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten (19.08.2016) önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Artırım sonucu ödenecek tutar gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacak; diğer bir ifadeyle kanunen kabul edilmeyen gider olarak muhasebeleştirilecektir.

Kanunun 5. maddesinin 3. fıkrasında ilgili dönemlerde beyanname verilmemiş olması, eksik beyanname verilmiş olması, vergilendirme dönemi üçer aylık dönemler şeklinde olan mükelleflerde uygulamanın nasıl olacağı, teslimlerin tamamının vergiden istisna olması veya diğer nedenler ile hiçbir şekilde hesaplanan KDV beyan edilmemiş olması gibi özel durumlarda matrah artırımının nasıl yapılacağına dair detaylı açıklamalara da yer verilmiştir.

- Hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şarttır. Bu vergilerin bu kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, 6183 sayılı Kanunun 51. maddesine göre belirlenen oranın (gecikme zammı oranının) bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunacaktır.
- Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmeyecek; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmayacaktır.
- Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmayacak ve tahsil olunmayacaktır.
- Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı VUK'nun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir.
- Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabileceklerdir.
- İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.
- Matrah ve vergi artırımında bulunulması kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez.
- Matrah veya vergi artırımını dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmayacaktır.
- 213 sayılı VUK'nun 359. maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler”, matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanamayacaklardır.
- Matrah ve vergi artırımını yapıldığı dönemlere ilişkin olarak kanuni süresinde verilmeyen beyannameler nedeniyle 213 sayılı VUK'nun usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.
- Matrah ve vergi artırımını ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır.

[6736 sayılı Kanun metnine buradan ulaşabilirsiniz.](#)